

[Aksel Larsen.]

men det har været detailændringer. En enkelt af dem var ganske vist ret væsentlig, men stort set er den valglovsrevision, som vi har sat os som mål at få gennemført, ikke blevet gennemført, idet udvalget har arbejdet meget langsomt hvert eneste år, og jeg henstiller altså, at vi benytter denne vinter til at gøre os færdig.

Nu hørte jeg godt, at det ærede medlem hr. Harald Nielsen sagde, at vi bør begrænse os til det strengt nødvendige, og hvis jeg ikke husker meget fejl, fik han dér tilslutning fra det ærede medlem hr. Poul Sørensen. Hvis det drejer sig om valgkredsinddelingen, ser jeg ikke grund til at begrænse sig til det strengt nødvendige, og jeg mener netop, at hvad valgkredsinddelingen angår, bør vi få arbejdet gjort færdig.

Naturligvis kan vi ikke — da vi jo alle sammen ved, at vi skal have valg i 1964, og da de forskellige partiers kandidatopstilling stort set er i orden — give os til at ændre valgkredsinddelingen væsentligt, således at en sådan ændret valgkredsinddeling skulle gælde for det førstkommande valg. Der var imidlertid den mulighed, at man kunne nøjes med de nødvendigste små ændringer til øjeblikkelig ikrafttræden og vedtage, at de større ændringer skal træde i kraft fra 1. januar 1965, så løber man ingen risiko.

Den højtærede minister har i sit forslag kun fremsat visse absolut nødvendige, om jeg så må sige, tekniske ændringsforslag, hvad valgkredsinddelingen angår. Det er rimeligt, fordi de større spørgsmål sikkert bør afgøres af folketinget og initiativet til større ændringer bør komme fra folketingsudvalget. Her tænker jeg naturligvis i særlig grad på hovedstadsområdet; jeg tænker på Københavns amt, og jeg tænker på Århus amt. Det er meningsløst, at vi skal fortsætte mere end højst et valg til med den nuværende valgkredsinddeling, og jeg mener, at vi må have denne sag bragt i orden.

I denne forbindelse har det ærede medlem hr. Holger Eriksen talt om socialdemokra-

tiets triste udsigter, hvis det skulle få flere stemmer end svarende til valg af det antal kandidater, der kan opstilles i Københavns amt; men en sådan risiko foreligger jo ikke, idet også den nuværende valglov giver tilladelse til, at man kan opstille for et parti to kandidater i én valgkreds. Så det kunne nu nok klares. Men det ændrer jo ikke det forhold, at der er sket en sådan vækst i forskellige valgkredse dels i hovedstaden, dels i Københavns amt og dels i Århus amt, at en ændring af valgkredsens grænser, eventuelt en opdeling af amterne eller oprettelse af nye valgkredse, er absolut nødvendig, og det må vi have taget op i udvalget.

Så mener jeg imidlertid, at der er andre problemer, vi også må beskæftige os med. Jeg ved jo godt, at der åbenbart ikke er nogen vej frem til et andet valgsystem uden tillægsmandater. Det har vi jo brugt en 2-3 år til at gruble over, og vi er kommet til det resultat, at det kunne antagelig ikke lade sig gøre. Nu vel, men så kunne vi give os til at beskæftige os med noget andet. Her tænker jeg på valglovens spærreregler. Så vidt jeg kan forstå det hele — og tinget ved jo, at det er min mening — strider valglovens spærreregler i ubehagelig høj grad mod grundlovens bestemmelser. Der står i grundlovens § 61 noget om, at de forskellige anskuelser blandt vælgerne skal sikres en ligelig repræsentation i folketinget. Dette er ikke tilfældet, når man har spærreregler, som til trods for, at man har foretaget lempelser, alligevel er af en art, så et parti må regne med, at enten har det stemmer til at få 3 mandater, eller det kan ingen mandater få.

Vi fik for et par år siden lempet spærrereglerne lidt — hvis jeg ikke husker fejl, på radikalt initiativ — og det kan man såmænd godt forstå. De blev lempet derhen, at mens man tidligere skulle have 60.000 stemmer i hele landet — eller i hvert enkelt af de 3 områder have stemmer til et kredsmandat — så skulle det fremtidig være nok med 2 pct. af de afgivne stemmer — det er formodentlig